

## Bones Pràctiques de la Cooperació Catalana



[www.avalua.cat](http://www.avalua.cat)



**Avalua**  
anàlisi i desenvolupament

## Construcció d'un pou per a l'abastiment d'aigua a Bouanzé, Mauritània



## Què és AVALUA?

**AVALUA** és un servei d'assessorament i consultoria externa independent de cooperació internacional que impulsa processos de reflexió dels actors de la cooperació descentralitzada, tant institucionals com no governamentals, i també de les poblacions dels països del Sud, per tal de millorar-ne la qualitat.

**AVALUA** sorgeix de la necessitat d'endegar processos d'avaluació i sistematització de la cooperació descentralitzada i de treballar per la seva transparència i qualitat. Un equip de professionals amb llarga experiència en el món de la cooperació volem posar els nostres coneixements, teòrics i pràctics, per oferir un servei d'assessorament i consultoria externa independent.

Des d'**AVALUA** podem avaluar programes de cooperació, fer anàlisis d'impacte, sistematitzacions, auditories socials... i altres instruments imprescindibles si es vol disposar d'elements d'anàlisi i reflexió per tal de promoure un debat crític al sector que impulsi la millora de la qualitat de la cooperació descentralitzada a través de la planificació estratègica local. Millorar la capacitat de comunicació de les iniciatives solidàries, donant a conèixer els continguts, realitzacions i impactes assolits, així com la opinió de les poblacions beneficiàries, és un dels nostres objectius.

## Què pretén la col·lecció BONES PRÀCTIQUES?

Bones Pràctiques és una col·lecció d' **AVALUA**, anàlisi i desenvolupament que compta amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. S'hi publiquen la síntesi de les principals actuacions dutes a terme en els diferents projectes que **AVALUA** ha analitzat i avaluat de forma positiva. Es vol exposar els elements clau pels quals considerem que són una bona pràctica i el motiu pel qual la seva aportació es considera rellevant o innovadora pel seu interès social, econòmic, polític, organitzatiu, cultural,....

El conjunt de la col·lecció vol ser, també, un instrument de reflexió i anàlisi crítica que ajudi a avançar per tal de contribuir a millorar la qualitat de la cooperació catalana en el seu conjunt.

Primera edició: Juny de 2008

© Dels textos: Avaluat, anàlisi i desenvolupament

© De les fotos: Avaluat, anàlisi i desenvolupament / Marta Ramoneda / Santa Perpètua Solidària

Impressió: Maes. Barcelona

Dipòsit legal:

Impressió a Catalunya - Printed in Catalonia

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, és permesa però caldrà comptar amb l'autorització dels propietaris del copyright, i sempre haurà de citar-ne la font.

## Introducció

La cooperació descentralitzada, local i no governamental en els darrers 20 anys ha experimentat un fort creixement. Aquest fet ha comportat l'impuls d'un model de cooperació que ha hagut de construir-se a si mateix, en el qual sovint ha primat més l'acció que la reflexió.

Pensem que esgotada ja una primera etapa de creixement centrada en l'acció, cal avançar cap una segona etapa de reflexió i especialització que prioritzi els esforços en l'avaluació i en l'aplicació pràctica de les lliçons apreses, assumint el repte d'avaluar per transformar.

En aquesta etapa la cooperació pot guanyar interès perquè pot desplegar tot el seu potencial i especificitat. I és que l'àmbit local i territorial (comunitat, municipi, comarca, departament, comunitat autònoma, país) és el millor escenari on impulsar iniciatives de desenvolupament, de participació i de gestió, on a través de polítiques públiques orientades a promoure la inclusió social i l'equitat, s'impulsin nous models de desenvolupament.

Perquè cal dir amb rotunditat que només si som capaços d'impulsar una cooperació de qualitat i alhora compromesa amb el desenvolupament endogen dels països del sud podem contribuir eficaçment a l'acompanyament de processos transformadors.

En concret, en aquest primer número de la col·lecció de bones pràctiques volem presentar-vos una iniciativa de codesenvolupament.

El codesenvolupament és una iniciativa que aplega molts actors de la cooperació descentralitzada i local catalana i que és, en sí mateixa, una proposta innovadora de relacions Nord/Sud. En concret, pel que fa a la iniciativa que us presentem **IMPLANTACIÓ D'UN POU D'AIGUA POTABLE A LA LOCALITAT DE BOUANZÉ (Mauritània)** que impulsa Santa Perpètua Solidària amb el suport de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda, en el marc del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, és una molt bona pràctica de coparticipació d'actors i per donar respostes col·lectives a la manca d'aigua potable a l'Àfrica Subsahariana.

D'una banda aquí a Catalunya treballen colze a colze tant l'Ajuntament del municipi, com l'entitat no governamental local **SANTA PERPÈTUA SOLIDÀRIA** on hi participa el teixit associatiu local i on, cada dia més, s'hi apleguen també els nous ciutadans vinguts d'altres països del sud i que duen propostes de cooperació innovadores i participatives.

D'altra banda, a Mauritània, en concret a Bouanzé, el Poble Soninké està organitzat i continua uns lligams molts forts amb la seva diàspora europea i a través d'aquesta xarxa ha pogut teixir vincles de solidaritat amb Catalunya.

Núria Camps i Vidal, directora d'AVALUA





# Índex

pàg 3	Introducció
pàg 5	Pròleg
pàg 6-7	Situació mundial de la problemàtica
pàg 8	Presentació del cas
pàg 9	Partenariat
pàg 10-12	Situació de sortida al país d'intervenció
pàg 13	El projecte
pàg 14-15	Identificació de la bona pràctica
pàg 16-17	Instruments
pàg 18-20	Valoració segons criteris
pàg 21	Punts forts
pàg 21	Reptes Immediats
pàg 22	Enllaços d'interès
pàg 23	Contacte entitat executora

## Bones Pràctiques 1:

Avaluació del projecte "Construcció d'un pou per a l'abastiment d'aigua a Bouanzé (Mauritània)"

Avaluació realitzada per :

AVALUA. Anàlisi i desenvolupament  
 Núria Camps i Vidal, Directora AVALUA  
 Andrea Feix-Ruf, Tècnica d'avaluació de projectes AVALUA  
 Papa Sow, Consultor GERÀFRICA i d'AVALUA

Dates de l'avaluació:

D'abril a octubre de 2007  
 Missió de terreny a Mauritània: 13 al 18 d'abril de 2007  
 Treball en gabinet: juliol, setembre i octubre de 2007

Període avaluat:

Entre 2004 i 2006

Elaboració del text de la bona pràctica:

Marta Ramoneda i Anglés  
 Núria Camps i Vidal, Directora AVALUA



Cartel de l'exposició sobre l'aigua a Mauritània, organitzada per Santa Perpètua Solidària (SPS).

# Pròleg

A mitjan any 2004, un grup d'emigrants mauritans que residien a la nostra localitat van aparèixer per la nostra entitat. Sota el braç portaven un projecte tècnic per aconseguir aigua per al seu poble: Bouanzé. Mai havíem sentit parlar d'aquest poble, coneixíem l'existència d'immigrants mauritans a la nostra localitat, però mai no hi havíem tingut contacte.

Ens van mostrar el seu projecte tècnic i ens van demanar ajuda per fer un projecte, sol·licitar subvencions, demanar ajuda davant les administracions, o el que fos, perquè el seu poble necessitava aigua i amb aquell projecte tècnic, que havien pagat entre tots els immigrants de Bouanzé, podien aconseguir-la.

D'entrada, nosaltres amb alguna experiència (no gaire) en projectes d'aquest tipus, vam decidir estudiar la qüestió i valorar les possibilitats que teníem d'impulsar un projecte com aquell.

Alguns dels seus immigrants a França (primer destí de la immigració de Bouanzé) havien visitat diverses ONG franceses i havien presentat el projecte en qüestió, sense cap resultat positiu. També a Sòria, a Almeria i a algun altre destí dels immigrants, sense obtenir una resposta positiva.

De manera molt natural i més per instint que per alguna altra raó, els vam posar una condició, i era que ells havien de formar part de la nostra entitat, havien de treballar amb nosaltres per l'aigua de Bouanzé i per la resta de projectes i feines que en aquells moments tiràvem endavant i per les que poguessin venir. La seva resposta afirmativa i sense dubtes ens va agradar, es van associar a la nostra entitat i dos d'ells van ser escollits perquè assistissin a les reunions de la nostra junta.

D'aquesta manera tan normal vam integrar els immigrants de Bouanzé a la nostra junta i a la nostra entitat. Cal reconèixer que els gambians, també soninké com ells, van complir un paper esplèndid en la seva integració amb nosaltres. Explicaven aquelles qüestions més difícils d'entendre, com ara poder obtenir els "papers" necessaris per treballar, i també a vegades traduïen alguna cosa en la seva llengua comuna.

Després de diverses setmanes de recerca de documentació i de reunions, vam aconseguir un projecte que es va presentar al Consell Municipal de Cooperació i al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

A partir d'aquell moment, la implicació per part seva a Santa Perpètua Solidària no ha minvat gens, al contrari, ha crescut i han treballat amb molt d'entusiasme en feines que corresponen a altres projectes, com va ser la càrrega dels contenidors de material per al dispensari de Jalamberehg, a Gàmbia. La seva participació en l'organització i el desenvolupament de la festa anual per a les colònies sahrauís, que va ser organitzada també per Santa Perpètua Solidària (2004) i es va celebrar al nostre poble, i en altres tasques, com la Caravana per la Pau al Sàhara, i també en xerrades, jornades i tasques de sensibilització ha estat molt activa.

Pràcticament sense haver-nos-en adonat, ens hem trobat amb una entitat i una junta de la qual formen part membres provinents de diversos països.

Hem pogut comprovar el fort lligam que mantenen amb els seus llocs de procedència, i també hem pogut comprovar que podem contribuir a l'enfortiment de les seves organitzacions socials d'origen i a la implicació dels immigrants en las tasques de cooperació que pretenem impulsar, i alhora enfortim el nostre nou teixit associatiu.

Volem acabar amb una frase d'un dels immigrants de Bouanzé, Musa Cámara -soninké maurità de la regió de Guidimakha- que, en un dels nostres actes i davant de les preguntes que li feien diverses persones interessades per la nostra entitat, digué: "Hem voltat molt de temps, com ocells deixats anar, volant per aquí i per allà. Ara tenim un arbre on podem parar i treballar".



## Situació mundial de la problemàtica

### L'aigua dins dels Objectius del Mil·lenni



L'aigua és indubtablement un element essencial pel desenvolupament i el benestar dels pobles, tot i que es calcula que actualment un 40% de la població mundial encara no té accés a sistemes de sanejament i que una de cada sis persones no té accés a aigua potable.

Per cobrir les seves necessitats bàsiques, cada persona necessita 20 litres d'aigua potable al dia. Les repercussions de la manca d'accés a aigua potable i sanejament són molt greus: milers de persones

moren cada dia a causa de malalties relacionades amb l'aigua, el sanejament i la higiene, mentre que moltes d'altres pateixen malalties que debiliten el seu estat de salut. Els nens, i especialment les nenes, no poden gaudir del seu dret a l'educació per la necessitat d'haver d'anar a buscar aigua, mentre que les dones passen bona part del seu temps diari buscant aigua. Els assalariats pobres afectats per malalties relacionades amb el consum d'aigua no potable, d'altra banda, poden produir menys, cosa que afecta negativament el creixement de l'economia nacional i impedeix el desenvolupament sostenible dels països més afectats per la manca d'accés a aigua potable i sanejament.

L'any 2000 les Nacions Unides, en els seus Objectius del Mil·lenni, van fixar-se la fita de reduir a la meitat fins al 2015 el nombre de persones sense subministrament d'aigua potable, incloent el sanejament domèstic. Per impulsar el compromís polític per part de la comunitat internacional, l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar el període 2005-2015 com el Decenni Internacional per a l'Acció "L'Aigua, font de vida".

L'Àfrica continua sent el continent on la proporció de gent que no té accés a aigua en relació al total de la seva població és més alta que en altres parts del món (58% a les àrees rurals). Segons dades d'UNICEF, per aconseguir l'objectiu marcat per les Nacions Unides caldria que cada dia fins l'any 2015 unes 300.000 persones accedissin a aigua potable i 500.000 a nous sistemes de sanejament. L'escassetat d'aigua potable ha esdevingut una de les preocupacions principals dels governs i de les organitzacions que treballen a la zona del Sahel, on els efectes del canvi climàtic i la persistent sequera encara dificulten més assolir l'Objectiu del Mil·lenni en aquesta regió. Al ritme actual, l'Àfrica Subsahariana no assoliria l'Objectiu del Mil·lenni pel que fa a l'accés a aigua potable fins a l'any 2076, en lloc del 2015 inicialment previst.



### Emigració i codesenvolupament

Per codesenvolupament s'entén la participació dels col·lectius d'immigrants en la cooperació al desenvolupament -tant en la promoció, en l'elaboració, en l'execució, com en l'avaluació- dels projectes realitzats a les seves comunitats d'origen. D'aquesta manera, l'immigrant adquireix un paper d'agent en el desenvolupament del seu propi país d'origen.

El codesenvolupament genera uns canvis específics tant al Nord -a la comunitat receptora de l'emigrant- com al Sud -a la seva comunitat d'origen. Des del punt de vista del Nord, l'immigrant és considerat un membre més del municipi, que pertany al teixit organitzatiu propi de la població immigrada, la integració de la qual es pretén aconseguir. També es busca sensibilitzar la societat del Nord sobre les causes de l'emigració i donar a conèixer les activitats del col·lectiu immigrant al municipi receptor en qüestió.

Des del punt de vista del Sud, el codesenvolupament implica que els immigrants posin els seus coneixements i experiències al servei de les seves comunitats d'origen, afavorint el seu desenvolupament i la millora de les condicions de vida. El fet que els immigrants -amb certa autoritat dins les seves comunitats d'origen- siguin joves facilita que puguin introduir-hi noves idees, frenant en certa manera el gran pes dels ancians en les decisions comunitàries. Això afavoreix que es puguin anar duent a terme projectes municipalistes de suport a la descentralització local, a la vegada que tal empoderament de la comunitat propicia processos de democratització i canvi als països d'origen.



El codesenvolupament consueix un canvi en l'enfocament de la cooperació que es té des del Nord, un model de cooperació participatiu que defuig la percepció de les comunitats d'origen com a pures receptores d'ajudes per contemplar-les com actors del seu propi desenvolupament. A través del codesenvolupament les comunitats del Sud adquireixen la capacitat d'identificar les necessitats, proposar metodologies de treball, executar les accions i fer-ne el seguiment.

El codesenvolupament és encara una línia força incipient de cooperació, però que per l'experiència que se'n té, és evident que pot generar canvis molt positius tant al Nord com al Sud. Un canvi en la manera de fer cooperació al desenvolupament, incorporant les lliçons del codesenvolupament, ha esdevingut una necessitat urgent a la qual cal respondre des de les entitats responsables.

### El codesenvolupament a les institucions finançadores

Des de les institucions finançadores de la Unió Europea, l'Estat Espanyol i Catalunya s'han anat incorporant progressivament alguns dels principis del codesenvolupament des de diferents perspectives, emfatitzant la gestió de la relació entre desenvolupament i migracions:

UE - Programa d'assistència financera i tècnica en els camps de la migració i l'asil.

Estat Espanyol - Es defineixen unes línies de codesenvolupament que inclouen des del desenvolupament al país d'origen, a estratègies de codesenvolupament en coordinació amb associacions d'immigrants, fins a accions sobre la utilització racional de les remeses.

Catalunya - Tant l'ACCD com el FCCD han finançat ja diversos projectes de codesenvolupament basats en la creació de vincles entre col·lectius d'immigrants, poders públics locals i comunitats d'origen.



## Presentació del cas

Títol del projecte	Construcció d'un pou per a l'abastiment d'aigua a Bouanzé (Mauritània)
Localització	Bouanzé, regió de Guidimakha, Mauritània
Entitat executora	Santa Perpètua Solidària (SPS)
Contrapart	Association des Frères Unis de Bouanzé (AFUB)
Finançament	Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD): 88.186 € Santa Perpètua Solidària (SPS): 22.501 € Association des Frères Unis de Bouanzé (AFUB): 13.057 €
Durada/Període	2004-2006
Objectiu general	Resoldre el dèficit d'aigua potable per als habitants de Bouanzé
Principals activitats	Excavació d'un pou profund Construcció d'un dipòsit d'aigua Instal·lació d'un grup electrogen Realització d'una xarxa de distribució d'aigua potable Organització del manteniment i de la gestió del servei d'aigua potable Instal·lació de plaques solars per a l'alimentació alternativa de corrent



## Partenariat

### Entitat executora Santa Perpètua Solidària (SPS)

Santa Perpètua Solidària és una Organització No Governamental de Desenvolupament (ONGD) de caràcter local, amb base al municipi vallesà de Santa Perpètua de Mogoda, a 17 Km de Barcelona. Fundada el setembre de 1987, actualment compta amb 200 socis. Aquests són els encarregats de dur a terme les activitats de manera voluntària, ja que l'ONG no compta amb personal remunerat. El pressupost anual de SPS és inferior als 3.000 € anuals, que provenen principalment de les quotes dels socis i de les activitats de difusió.

Dels aproximadament 21.600 habitants de Santa Perpètua, un 6,4% són estrangers, d'entre els quals la majoria procedeixen de l'Àfrica Subsahariana i d'Amèrica del Sud. A partir del contacte amb la comunitat d'immigrants gambians, SPS s'inicia en l'execució de projectes l'any 1990, concretament amb la construcció d'un dispensari mèdic a Jalembereg. Aquesta feina continua amb el projecte del pou a Bouanzé (Mauritània), el primer en el qual l'entitat ha rebut una aportació externa.

Actualment, dels 12 membres que componen la Junta directiva de SPS, 5 són immigrants. El codesenvolupament, és a dir, els projectes impulsats conjuntament amb la comunitat immigrant del municipi a les seves comunitats d'origen, constitueixen un dels pilars de l'actuació de SPS. Altres àrees d'intervenció són la sensibilització sobre temes de cooperació i solidaritat i la difusió de productes de comerç just a través d'establiments locals.

### Contrapart Association des Frères Unis de Bouanzé (AFUB)

L'AFUB, fundada l'any 1975, té actualment uns 400 socis i reuneix la diàspora d'emigrants de Bouanzé, que tenen l'objectiu de fomentar el desenvolupament de la seva localitat, ajudant així les famílies que s'han quedat i frenant l'emigració d'homes joves del poble. Els emigrants que viuen a Europa paguen una quota de 150 € al mes, i segons el projecte que calgui executar aporten un suplement a aquesta quantitat. L'AFUB té directives: a Santa Perpètua, a França i a Nouakchott (Mauritània). Des d'Europa es fa la gestió financera i s'envien diners per projectes al poble.

El 1998 –any en el qual es va legalitzar l'AFUB– van arribar a l'Estat Espanyol els primers emigrants de Bouanzé, i actualment l'associació té entre 50 i 100 membres al país. A dia d'avui unes 27 persones emigrades del poble són membres de SPS, el vicepresident de la qual és emigrant de Bouanzé i membre de l'AFUB.

### Entitats finançadores Fons Català de Cooperació al Desenvolupament Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

**Migracions i Desenvolupament** és un concepte nou en el marc de la cooperació descentralitzada a Catalunya, el qual pretén transformar la immigració en protagonista de la cooperació al desenvolupament entre les societats del Nord i les dels països d'origen: és el que s'anomena codesenvolupament.

A partir de les propostes dels ajuntaments i entitats locals, es pretén impulsar dinàmiques per tal d'implicar els immigrants en la cooperació amb les seves comunitats d'origen i augmentar la sensibilització de la societat d'acollida sobre les causes profundes de les migracions actuals. La implicació dels col·lectius d'immigrants en aquest procés significa una voluntat de gestió conjunta dels problemes de desenvolupament.



## Situació de sortida en el país d'intervenció

### Situació política general

Mauritània va declarar la seva independència de França l'any 1960. Maaouya Ould Sid Ahmed Taya va fer un cop d'estat el 1984 i va governar el país amb mà de ferro durant més de dues dècades. L'any 1991 es va aprovar una Constitució que denominà Mauritània com una República Islàmica sota un sistema presidencialista. L'any 2005 un nou cop d'estat va deposar el President Taya i va instituir un consell militar encarregat de fer la transició a un règim democràtic, fet que després d'un període d'aïllament internacional es va començar a produir a partir del 2006 amb un referèndum per aprovar la reforma de la Constitució i limitant el mandat dels governs. L'abril del 2007 Sidi Ould Cheikh Abdallahi es va convertir en el primer president democràticament escollit. Malgrat tot, el país continua estant marcat per importants déficits democràtics i, segons Amnistia Internacional, continuen existint casos de detencions arbitràries i tortures. L'esclavitud i els treballs forçats continuen sent una pràctica existent malgrat la seva abolició legal el 1981.

Mauritània continua sent escenari de tensions ètniques entre la població negra i la d'origen Àrab-Berber, que s'autodenomina mora. L'estructura econòmica i política del país ha estat tradicionalment dominada per la població mora i s'han afavorit els interessos de les tribus del nord del país. Actualment ambdues comunitats viuen separades i la participació política de la població negra continua sent limitada. L'any 1989, després de diversos actes de violència, desenes de milers de mauritans negres van marxar a l'exili, especialment a Senegal i Mali, i fins recentment no s'ha iniciat la seva repatriació.



Mauritània és un país escassament poblat (3.247.407 habitants distribuïts sobre 1.025.520 km<sup>2</sup> de territori), i gran part de la seva població depèn de l'agricultura i la ramaderia, tot i que després de les sequeres que han afectat la regió des de les dècades dels 1970 i 80 molta de la població nòmada i la que vivia de l'agricultura de subsistència s'ha vist obligada a migrar a les ciutats. Les terres cultivables representen no més de l' 1% del territori nacional, i les superfícies efectivament cultivades varien segons la situació pluviomètrica. A la zona susahariana només l'agricultura de regadiu permet la producció agrícola. Les àrees costeres del país constitueixen una de les zones més riques del món pel que fa a la pesca, tot i que aquest potencial productiu es veu amenaçat per la sobreexplotació estrangera.

Amb tot, Mauritània té una gran dependència de l'exterior a causa, entre altres factors, de la seva manca de teixit productiu, tant agrícola com industrial. El déficit en el comerç exterior porta Mauritània a dependre excessivament dels productes i condicions comercials dels seus veïns. La cooperació internacional, per altra banda, no sempre contribueix a millorar aquesta situació, ja que a causa de la baixa eficàcia de l'administració moltes vegades es tracta d'una cooperació força paternalista.

### Algunes dades clau de Mauritània

Indicador	Data	Valor
Ingrés Nacional Brut per càpita	2004	530 USD
Deute extern	2004	2,3 bilions d'USD
Total Ajuda Oficial al Desenvolupament	2003	243 milions d'USD
Alfabetisme adult	2004	51%
Pobresa	2004	40% de la població
Esperança de vida	2007	53,5 anys
Mortalitat infantil en menors d'1 any	2007	68 decessos per 1.000 nascuts vius
Mortalitat en menors de 5 anys	2004	125 decessos per 1.000 nascuts vius

### Migracions a la regió de Guidimakha

El 90% del territori de Mauritània és desert i pràcticament improductiu excepte pel que fa a la ramaderia de cabres i camells, que produeixen carn per al consum propi. Això implica que hi hagi greus problemes per abastir la població d'aigua potable, i que sovint calgui recórrer llargues distàncies per aconseguir-ne, o bé moure's buscant oasis estacionals. El nomadisme ha tingut i segueix tenint un pes molt important a Mauritània, si bé tant els processos de colonització, com les persistents sequeres, com la influència d'Occident han donat lloc a nuclis de població relativament importants, com per exemple Nouakchott.

La producció agrícola del país es concentra a la part sud, als entorns de la muntanyosa regió de Guidimakha, la més plujosa de Mauritània, fet que dona lloc a unes condicions molt més favorables per a l'agricultura que a la resta del país. Malgrat tot, l'agricultura és una activitat poc practicada a Mauritània en el seu conjunt, i hi ha molt de terreny cultivable no explotat. La desatenció del govern a la zona sud del país, de majoria negra, és una de les causes d'aquesta manca d'explotació.

Les condicions pluviomètriques de la regió de Guidimakha, situada a la frontera amb Senegal i Mali, fan que sigui també una de les zones amb una major densitat de població (14,4 hab/Km<sup>2</sup>) en comparació amb la resta del país (2,6 hab/km<sup>2</sup>), i concentra el 10% de la població nacional. La zona -considerada la més abandonada per l'Estat- està marcada per un fort èxode migratori: gairebé la totalitat de la població masculina més gran de 25 anys emigra per tal de contribuir a la subsistència de la seva comunitat. Així doncs, els ingressos aportats pels residents a l'exterior -que solen convertir-se en inversions en ramaderia, infraestructures i préstecs per a cooperatives i millores- constitueixen una forta base per a l'economia local.

Bouanzé es troba a la zona més afectada per la sequera que ha colpejat Mauritània des de la dècada del 1970, provocant el desplaçament de població per manca d'aigua. Bouanzé compta amb una població d'uns 10.000 habitants, majoritàriament de l'ètnia Soninké, tot i que també hi són presents les comunitats Peuhl i Hassaniya.





## Dades principals amb relació a l'aigua a Mauritània

Mauritània utilitza el 15% de tots els seus recursos hídrics superficials i subterranis disponibles, i entre els anys 2000 i 2005 la quantitat d'aigua a disposició dels seus habitants ha disminuït. L'any 2004 el percentatge de població amb accés sostenible a fonts d'abastiment d'aigua de qualitat era del 53% segons la UNICEF i l'OMS. Mentre que l'accés a l'aigua de la població a les zones urbanes ha millorat considerablement en els últims deu anys (del 32% l'any 1990 fins al 59% el 2004), la proporció de població rural amb accés a aigua s'ha estancat (43% l'any 1990 i 44% el 2004).

Evidentment l'increment del consum d'aigua augmenta també la quantitat d'aigües residuals. A les zones rurals només un 20% de les cases disposen d'un sistema de sanejament autònom (fossa sèptica o latrina); en zones urbanes un 55% de les cases tenen un sistema de sanejament, de les quals només un 3% estan connectades al sistema de clavegueram.

El govern de Mauritània va adoptar la declaració dels Objectius del Mil·lenni de les Nacions Unides basant-se en la qual va elaborar l'any 2001 un Marc Estratègic de Lluita contra la Pobresa. D'aquí a 2015 l'Estat vol assolir una cobertura respecte a l'accés a aigua potable d'un 65% de la població en zones urbanes i un 74% en zones rurals. En relació a l'accés a sistemes de sanejament, l'objectiu del govern se situa en un 77% per a la població urbana i un 60% per a la rural.

La quantitat de precipitacions a Mauritània és de 100 mm/any, dada que correspon a un clima àrid desèrtic. La pluviometria varia molt entre anys diferents i es reparteix de manera desigual sobre el territori nacional. En els últims vint anys la mitjana pluviomètrica sobre el conjunt de la zona ha disminuït almenys un 20% comparat amb el període dels cinquanta anys anteriors. El cabal del principal recurs hídric superficial de Mauritània, el riu Senegal, com el de tots els rius de la zona sudano-saheliana, varia molt segons el mes i d'un any a l'altre. Es parla d'una sequera crònica que persisteix des dels anys 1970 i que no només ha provocat el descens generalitzat dels nivells de les aigües subterranies, sinó que també ha contribuït a un èxode rural massiu de la població cap a les ciutats.

L'escassetat d'aigua a la zona de Mauritània és deguda, d'una banda, a les condicions climàtiques i al desigual repartiment del recurs al llarg del territori; de l'altra, a la utilització mínima de l'aigua disponible a causa de la manca de coneixement i de recursos financers per explotar-la.

## El projecte

### Orígens

El problema del difícil accés a l'aigua potable ja feia temps que havia estat identificat com una de les prioritats dels habitants de Bouanzé. L'any 1992 l'AFUB construeix el primer pou per a la cooperativa agrícola del poble amb ajuda francesa. Quan el 1996 alguns membres de l'AFUB emigren des de Bouanzé a l'Estat Espanyol estableixen contactes amb la comunitat gambiana resident a Catalunya, alguns dels membres de la qual ja col·laboraven amb SPS. L'any 2002 l'AFUB decideix presentar a l'Ajuntament de Santa Perpètua un projecte d'abastiment d'aigua potable a Bouanzé.

Anteriorment el proveïment d'aigua es feia a través d'uns pous tradicionals situats a uns 10 km de distància del poble, fet que suposava una gran càrrega per a les dones, que havien de recórrer llargues distàncies per transportar una quantitat limitada d'aigua. D'altra banda, la qualitat d'aquesta no era bona i sovint resultava estar contaminada i apareixien malalties relacionades amb el consum d'aigua.

Abans de decidir executar el projecte d'abastiment d'aigua potable, l'AFUB va fer dos estudis previs, un hidrogeològic i geofísic i un altre per determinar la implantació del pou a un radi d'un quilòmetre del poble. Abans de la seva intervenció, SPS va revisar l'estudi amb l'ajut d'un enginyer de l'ajuntament de Santa Perpètua.

### Objectius

L'objectiu del projecte és resoldre el "dèficit d'aigua potable per als habitants de Bouanzé". Aquest és l'únic objectiu establert pel projecte, per al qual no es va elaborar un marc lògic amb indicadors, però sí que es va formular una fita de manera clara.

Al seu torn, l'accés de la població a aigua potable feia esperar, d'una banda, una millora de les condicions sanitàries de la població de Bouanzé; de l'altra, la creació de condicions favorables per a l'explotació agrícola i ramadera. Amb tot, s'afavoriria que els habitants de Bouanzé es quedessin a la zona i no optessin per emigrar, ja que fins aleshores gairebé la totalitat de la població masculina més gran de 25 anys ho feia per contribuir a la subsistència de les seves famílies.

### Població a qui s'adreça

El projecte s'adreça a tots els habitants de Bouanzé. Els usuaris particulars de la xarxa paguen l'aigua al preu fixat per l'AFUB, a excepció de la mesquita, el dispensari i l'hospital, per als quals el servei és gratuït.

### Activitats

- Estudis preliminars
- Excavació d'un pou profund
- Construcció d'un dipòsit d'aigua
- Instal·lació d'un grup electrògen
- Realització d'una xarxa de distribució d'aigua potable
- Organització del manteniment i de la gestió del servei d'aigua potable
- Instal·lació de dues plaques solars com a font suplementària d'energia pel bombeig de l'aigua
- Actes de sensibilització a Santa Perpètua





## Identificació de la bona pràctica

### Integració de la comunitat immigrant a Catalunya

Un dels punts forts d'aquest projecte és el grau d'implicació dels immigrants de l'AFUB dins de SPS. La participació dels immigrants ha facilitat el seu procés d'inclusió social a la dinàmica interna de la SPS, a la Junta de la qual participen activament com a socis 3 mauritans, 2 saharauis, 1 gambià i 2 representants de grups d'uns 30 joves. La resposta ciutadana a la participació dels col·lectius immigrants ha estat molt positiva i ha permès anar constituint SPS com un espai plural, dinàmic i amb un bon poder de convocatòria -tant a l'àmbit institucional com ciutadà- dins de Santa Perpètua.

### Contrapart present en tot el cicle del projecte

L'AFUB ha estat present des de la identificació de la necessitat de construir un pou, passant per la implantació del projecte, fins al seguiment posterior. El fet que el col·lectiu d'immigrants sigui originari del lloc d'execució del projecte, així com el seu alt grau de compromís all llarg de tota la implantació, ha permès assegurar que SPS pogués captar i obtenir una resposta financera i organitzativa a una necessitat real de la comunitat. El seguiment del projecte ha estat constant i conjuntament realitzat per l'AFUB i SPS.

L'ús de fruit del terreny del pou és a benefici de l'AFUB. Per dur a terme l'obra del pou en aquest sòl comunitari ha calgut, per tal de respectar els costums ancestrals d'atribució de la terra, el consens del cap tradicional i -per tractar-se d'una obra d'utilitat pública- també el dels representants de la comunitat, així com l'autorització escrita per part de l'Ajuntament per ocupar el terreny.

### Gestió i manteniment del projecte per part de la comunitat

El projecte és gestionat per dues estructures locals: el comitè de gestió creat a Bouanzé per supervisar el bon funcionament i proveïment d'aigua, i l'AFUB, que segueix donant suport al comitè local des de Nouakchott i des de Catalunya.

L'AFUB ha pres part en la gestió del projecte des de la fase de construcció i continua implicada en el seguiment quotidià del proveïment d'aigua, gestionant una caixa a Nouakchott per a la compra de peces de recanvi. L'AFUB ha contribuït recentment a la instal·lació de dues plaques solars per augmentar el subministrament d'energia al grup electrogen que fa funcionar la bomba.

La gran implicació de la població de Bouanzé -que amb el projecte ha vist satisfeta la seva necessitat de tenir aigua de qualitat i a prop- és un element molt positiu perquè contribueix a la preservació de les instal·lacions i a la vigilància de la xarxa, detectant a temps les possibles fugues. El fet que l'aigua sigui pagada pels usuaris fa que hi hagi un cert control de l'ús i el manteniment de les instal·lacions i impedeix el malbaratament d'aquest recurs tan preuat.

### Generació de noves activitats de desenvolupament econòmic i social

La implantació del projecte ha donat lloc a la iniciativa de transformar l'hort existent en una explotació agrícola gestionada per una cooperativa. A més, el fet que algunes reparacions d'averies a la xarxa puguin ser dutes a terme per un lampista local genera feina puntualment dins del municipi.

D'altra banda, el projecte en si ha generat alguns llocs de treball al poble: dos tècnics i les quinze persones que treballen en els punts d'aigua. Els dos tècnics reben un sou mensual a través del comitè de gestió i l'AFUB (25.000 ouguiyes, uns 65 €), mentre que els responsables de cadascun dels punts d'aigua -que han de vigilar-lo i anotar diàriament el consum i els pagaments- reben un sou de 10.000 ouguiyes (26 €) mensuals. Uns i altres són supervisats pel comitè de gestió i l'AFUB. Tot el personal tècnic ha rebut una formació impartida per la pròpia empresa constructora de les instal·lacions.

### Implicació i empoderament de les dones

La participació de les dones té lloc en diferents aspectes: al comitè de gestió, com a responsables dels punts d'aigua i a la cooperativa agrícola. En aquest últim punt es demostra el seu dinamisme per desenvolupar activitats paral·leles al projecte, com la gestió de l'hort actual que es preveu convertir en explotació agrícola. Per les dones, la càrrega de feina a l'hora de buscar aigua ha disminuït considerablement, de manera que ara es poden dedicar més al projecte de l'hort amb l'objectiu de contribuir a la millora de l'alimentació familiar.





## Promoció del codesenvolupament entre altres ONGD catalanes

Un dels resultats més importants del projecte del pou és la possibilitat de difondre la idea del codesenvolupament entre altres ONGD locals, ja que pel grau d'implicació de la comunitat, el nivell de compromís dels emigrants organitzats en l'AFUB i la capacitat de SPS de captar una demanda concreta i obtenir una resposta financera i organitzativa es tracta d'una molt bona iniciativa de codesenvolupament. D'altra banda, la participació de nous col·lectius ciutadans en la dinàmica solidària i la inclusió social dels immigrants dins de SPS és un altre element molt positiu.

El debat sobre el tema del codesenvolupament entre ONGD amb experiència en aquest àmbit és encara força incipient segons SPS. No obstant això, actualment l'organització està assessorant altres comunitats per dur a terme projectes de codesenvolupament, com és el cas del municipi de Castellar del Vallès amb Gàmbia. Tant l'AFUB com SPS tenen també interès que aquest projecte de codesenvolupament es conegui a Mauritània i pugui servir de model per a altres iniciatives o per atraure altres organitzacions de Bouanzé.

## Cooperativa agrícola

El projecte del pou ha generat, al seu torn, un altre projecte: transformar l'hort existent al municipi en una explotació agrícola i fomentar la cooperativa agrícola de les dones. L'hort actual té una extensió de 5 hectàrees i està situat a uns 500 metres a la sortida del poble. Des del 2004 l'AFUB té l'usdefruit d'un altre terreny de 12 hectàrees per a l'horticultura, que actualment funciona amb un pou realitzat per una ONG francesa. Els cultius que s'hi duen a terme, entre altres, són: tomàquets, naps, albergnies, blat de moro, melons, coliflors i patates.

La cooperativa que gestiona l'hort és mixta i està integrada per tres agrupaments de dones, la més activa de les quals compta amb més de 40 dones de totes les edats. La seva junta executiva està formada exclusivament per dones, dona feina a quatre persones de manera fixa, i actualment les seves despeses corren a càrrec de l'AFUB. L'objectiu immediat de la cooperativa és millorar la situació alimentària de les famílies del poble mitjançant un sistema d'agricultura comunitària de cultiu de fruites i verdures a través d'un sistema de reg que aprofita el bombeig motoritzat del pou existent. Disposar de fruita i verdura durant l'època seca evitaria la necessitat de la població de fer llargs i costosos viatges a Sélibaby o Noukchott per aconseguir aquests productes.

Dins del nou projecte s'inclouria:

- Fer un estudi detallat de la gestió del perímetre hortícola;
- Equipar el contrapou amb una bomba;
- Instal·lar una xarxa de reg, comprar un tractor, un camió i eines;
- Impartir cursos de jardineria i gestió a les dones membres de la cooperativa.

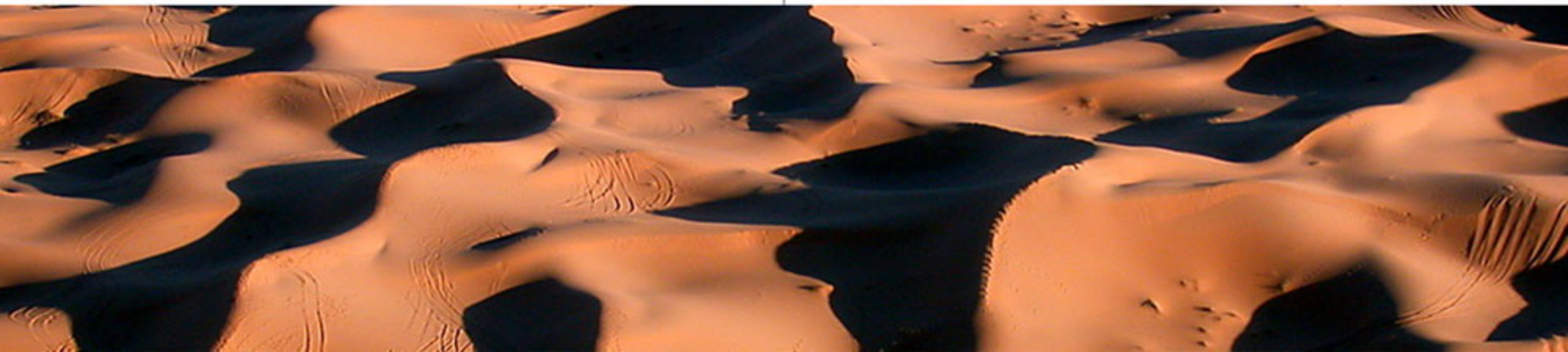
SPS ha sol·licitat finançament al FCCD per dur a terme el projecte -calculat en un total de 91.000 €- en els propers 2 o 3 anys.

## Implicació de la comunitat en l'execució i en la gestió del projecte

Com s'ha vist, per al proveïment d'aigua potable existeix un comitè de gestió format per 15 persones de la comunitat que es responsabilitzen del manteniment del pou, del dipòsit d'aigua, del grup electrogen i de la xarxa de distribució. El comitè és mixt i està compost per persones grans, joves i dones (cinc en total). Altres membres són els dos tècnics que posen en funcionament cada dia el grup electrogen i en tenen cura.

Amb relació a les diferents administracions -estatal, regional i municipal- el projecte no ha rebut cap tipus de contribució financera. L'alcaldia de Bouanzé disposa de molt pocs recursos i els impostos locals no solen invertir-se al poble; així, la seva tasca ha estat més aviat d'acompanyament. La població de Bouanzé ha aportat gratuïtament la seva mà d'obra en feines que no requerien un treball especialitzat, com ara tasques auxiliars de perforació, o la construcció del dipòsit i de les fonts. Els socis de l'AFUB i algunes famílies del poble, per la seva banda, van avançar els recursos necessaris per a l'execució del projecte quan la subvenció del FCCD es va retardar.

Des de l'hospital del poble es duen a terme campanyes de sensibilització amb relació a la salut pública per tal d'estimular la població a consumir aigua del pou. S'han organitzat també diverses xerrades amb l'ajut d'una ràdio local no oficial per educar la població en el consum d'aigua i en la prevenció de malalties. Aquestes campanyes han assolit un gran índex d'audiència al poble, de manera que han tingut l'efecte d'incidir en la millora de l'estat de salut de la població.





## Valoració segons criteris

### Pertinença Respon el projecte a una necessitat real?

**Quant al problema identificat.** S'ha solucionat satisfactòriament el problema del dèficit d'aigua, fent-la accessible al nucli habitat de Bouanzé.

**Quant a la població beneficiària.** La comunitat d'origen ha volgut i desitjat el projecte que s'ha traslladat a través de la comunitat emigrant resident a Europa a l'ONG catalana SPS. La implicació i participació de la comunitat de Bouanzé i de l'AFUB ha estat òptima.

**Quant a l'adequació de les consultes inicials.** Abans d'iniciar el projecte l'AFUB va encarregar dos estudis tècnics elaborats per professionals que proposaven diferents opcions d'intervenció. Finalment s'ha optat per la solució tècnica més viable per la seva proximitat al poble.



### Eficàcia Quins són els beneficis aconseguits per la població?

**Disposar d'aigua potable en quantitats adequades.** El benefici principal és el fet de disposar d'aigua de qualitat a prop. Tot i que continua sent menor al que s'havia previst inicialment, l'aigua subministrada s'adequa a les necessitats bàsiques.

**Suprimir malalties lligades al consum d'aigua.** Malalties com el còlera i la disenteria han desaparegut després de la implantació del nou pou. L'ambulatori del poble disposa, gràcies al projecte, d'un punt d'aigua que abans no tenia.

**Millorar les condicions per a l'agricultura i la ramaderia per tal de garantir la seguretat alimentària.** Disposar d'aigua potable per a la preparació de menjar ha comportat una millora en la qualitat de l'alimentació de la comunitat. També s'han creat les condicions per a l'impuls del proper projecte de transformar l'hort en explotació agrícola, eventualment ampliable a la ramaderia.



**Generar fonts d'ingressos.** Gràcies al projecte, s'han generat llocs de treball entorn a la gestió de la xarxa. Encara no es cobreixen, però, tots els salaris amb els ingressos de la venda de l'aigua, i és l'AFUB qui en cobreix una part.

**Fixar la població a Bouanzé.** S'ha estimulat el desenvolupament econòmic i social de Bouanzé. Des de l'any 2005 ha disminuït el nombre de famílies que s'han desplaçat, les superfícies de cultiu han augmentat, hi ha millors condicions per a la ramaderia i han sorgit noves activitats lligades a l'horticultura i la ramaderia que han motivat els joves a quedar-se al poble.

### Eficiència Quin resultat i a quin cost?

**Qualitat de la gestió del projecte.** S'ha creat una organització comunitària específica per a la gestió de l'aigua, on les dones tenen una alta participació, cosa que ha afavorit el seu empoderament i l'impuls d'una cooperativa agrícola pròpia.

**Contribució de la contrapart.** L'AFUB, tant com a organització local de Bouanzé com a canalitzadora de l'ajut extern, assumeix tot el cicle del projecte des de la seva gènesi fins a la implantació i el seguiment.

**Aportació de l'entitat executora.** SPS ha aportat finançament i suport tècnic en la formulació del projecte, fet que ha obert les portes a sol·licitar fons públics d'institucions de la cooperació catalana (FCCD). La implementació conjunta del projecte entre SPS i l'AFUB ha contribuït a la inclusió social dels immigrants mauritans dins del teixit associatiu de Santa Perpètua, a la vegada que ha garantit que el contacte entre la SPS i la comunitat de Bouanzé sigui directa.

**Qualitat de l'assistència tècnica.** El fet que l'empresa contractada per a l'execució del projecte i també el seu personal siguin mauritans ha garantit a la vegada la qualitat professional i l'adaptació dels recursos a la comunitat de Bouanzé.

**Anàlisi cost-benefici.** La inversió total ha estat de 123.744 € i ha permès abastir d'aigua potable uns 10.000 habitants. Així, la inversió per habitant seria de 12,37 € (incloent-hi només les despeses de construcció i excloent-hi la mà d'obra voluntària de la comunitat). Per tant es pot dir que la inversió realitzada s'ajusta adequadament als resultats tan importants obtinguts amb relació a l'accés a aigua potable i a la dinamització de la comunitat.

### Impacte El projecte ha aconseguit canvis?

**S'ha aconseguit l'objectiu general?** La construcció del pou i l'aprovisionament d'aigua potable han estat assolits, fet que té un impacte altament positiu en tota la comunitat i repercuteix en aspectes diferents com la salut, la producció, l'organització, la higiene, etc.

**S'ha estimulat el desenvolupament econòmic i social més enllà dels usuaris directes de la xarxa d'aigua?** Sí. D'una banda ha tingut lloc la transformació de l'hort, la formació d'una cooperativa agrícola, la realització d'una presa d'aigua i la repoblació forestal; de l'altra, el projecte ha generat nous llocs de treball relatiu a la gestió del pou i dels punts d'aigua. També l'hort, al seu torn, ha portat la creació de nous llocs de treball.

**Impacte amb relació al medi ambient.** No es detecta cap impacte negatiu com podria ser la sobre-explotació o la contaminació d'aquífers, ja que la població encara és poca i l'agricultura poc intensa. Malgrat tot, el projecte de transformació de l'hort en explotació agrícola requerirà un estudi d'impacte sobre el medi ambient. A mitjà termini es perveuen programes com el de reforestació, que poden incidir favorablement en el medi ambient.

**Impacte amb relació a la pobresa.** Disposar d'aigua potable és un indicador per a la reducció de la pobresa extrema, segons els Objectius del Mil·lenni, a la vegada que és imprescindible per dur a terme processos de desenvolupament.

**Repercussions a la regió de Guidimakha.** D'una banda, la població nòmada pastoral de Bouanzé es fixa al territori; de l'altra, s'instal·len noves famílies provinents de municipis veïns on manca l'aigua. Part d'aquest impacte pot ser degut al projecte, tot i que també pot ser atribuïble a la sequera a la regió septentrional que fa migrar la gent a zones amb més aigua.





## Sostenibilitat Els impactes positius del projecte tenen continuïtat més enllà de l'ajut extern?



**Apropiació del projecte per part dels beneficiaris.** Permet garantir la vigilància per a que el servei d'aigua tingui continuïtat.

**Suport per part de les institucions.** A causa de la manca de suport del govern, la comunitat de Bouanzé s'ha responsabilitat d'impulsar i gestionar autònomament el projecte. Si en un futur el comitè de gestió de l'aigua obtingués el reconeixement del Ministeri d'Hidràulica, podria eventualment rebre ajuts públics.

**Capacitat de la institució que porta el projecte de mantenir la provisió de serveis.**

Cal enfortir el comitè de gestió de l'aigua i tenir cura que els ingressos cobreixin el conjunt de les despeses (salaris, manteniment de la xarxa, etc.), cosa que li permetrà gaudir d'autonomia financera i no dependre de l'AFUB.

**Accessibilitat futura del servei d'aigua.** Qualsevol continuïtat del projecte del pou haurà d'anar acompanyada de consideracions sobre com evitar la sobreexplotació i la contaminació dels aqüífers. Hi ha factors externs sobre els quals el projecte no té influència i que poden repercutir negativament en la sostenibilitat del servei (accentuació de la sequera, migracions internes cap a pobles on hi ha aigua, etc). Actualment el preu de l'aigua no és molt elevat i l'aigua potable de qualitat és accessible al conjunt de la comunitat. En un futur caldrà trobar un equilibri entre la sostenibilitat econòmica (els ingressos han de cobrir els costos) i la sostenibilitat social (cal oferir un servei accessible a tothom).

**Introducció de tecnologies.** La instal·lació de la bomba, del grup electrògen i les plaques solars han implicat una introducció de noves tecnologies al poble. Això ha requerit una formació específica de dues persones de la comunitat per assegurar el funcionament diari i part del manteniment més senzill. Per a reparacions majors, la comunitat ha de recórrer a empreses o professionals especialitzats a Nouakchott o Sélibaby.

## Gènere Quins canvis ha originat el projecte amb relació al gènere?

L'empoderament de la dona gràcies al projecte té diversos vessants. En primer lloc cal tenir en compte que per a elles ha baixat la càrrega de treball en la recollida d'aigua, de manera que ara es poden dedicar al projecte de l'hort amb l'objectiu de millorar l'alimentació familiar.

A través d'aquest projecte l'empoderament de les dones adquireix diverses dimensions:



- Presa de consciència de les seves necessitats i interessos propis, augmentant la confiança en si mateixes i l'accés a recursos valuosos.
- L'organització col·lectiva per decidir sobre el desenvolupament que desitgen.
- La mobilització per crear estructures que, com la cooperativa, els permeten transformar el seu rol comunitari, a més de ser iniciatives pioneres en el context sociocultural de Mauritània.

## Punts forts

El projecte avaluat constitueix un exemple destacat de codesenvolupament pel grau d'implicació de la comunitat, el nivell de compromís dels emigrants de l'AFUB i la capacitat de SPS de satisfer una demanda concreta de la població tot obtenint financiació. Podríem resumir els resultats positius que ha generat el projecte en els següents punts:

- La necessitat bàsica de tenir aigua potable de qualitat per a la població ha estat resolta.
- Les malalties lligades al consum d'aigua han disminuït o desaparegut.
- La capacitat local de gestió del projecte és alta. La gestió es duu a terme tant pel comitè de gestió de Bouanzé com per l'AFUB. Aquesta ha demostrat la gran capacitat d'organització de la diàspora de Bouanzé tot canalitzant l'ajut financer al poble, així com per la seva implicació en el projecte des de la fase de construcció fins al seguiment posterior. La implicació de la població local, d'altra banda, afavoreix la preservació de les instal·lacions i la vigilància de la xarxa.
- La població ha participat en la generació i l'execució del projecte, aportant mà d'obra pel benefici de la comunitat i organitzant-se per recollir més d'1 milió d'ouguiyes (uns 2.900 €) quan l'arribada de fons es va retardar.
- L'aigua es paga, fet que comporta un cert control de l'ús i el manteniment de les instal·lacions i evita el malbaratament d'aquest recurs tan preuat.
- S'han generat noves activitats socioeconòmiques com ara el projecte de transformar l'hort en una explotació agrícola.
- S'han generat nous llocs de treball al poble: dos tècnics i els responsables de cada punt d'aigua. A més, les avaries són reparades per un lampista local.
- Les dones estan presents i participen a la gestió del projecte, tant al comitè de gestió, com a responsables dels punts d'aigua, com a la cooperativa agrícola.
- La participació de nous col·lectius ciutadans a la dinàmica de la solidaritat al nord ha fomentat la inclusió social d'immigrants i joves com a socis actius de la SPS. Això consolida la SPS com un espai dinàmic i plural i amb un bon poder de convocatòria tant d'institucions com de ciutadans.

## Reptes immediats

El fet que el municipi de Bouanzé disposi d'aigua potable ha comportat l'arribada de població veïna d'origens diversos. Entre els reptes immediats que ara es planteja la SPS hi ha el promoure l'accés a l'aigua potable als municipis veïns per tal d'estabilitzar la població i evitar una arribada massiva a Bouanzé.





## Enllaços d'interès

Avalua. Anàlisi i Desenvolupament <http://www.avalua.cat/>  
 Santa Perpètua Solidària <http://www.spsolidaria.pangea.org/>  
 Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament <http://www.cooperaciocatalana.cat/>  
 Fons Català de Cooperació al Desenvolupament <http://www.fonscatala.org/>  
 Agencia Española de Cooperación Internacional - OTC Mauritania <http://www.aeci.mr/>  
 European Commission Humanitarian Aid (ECHO) <http://ec.europa.eu/echo/index.html>  
 Pàgina oficial de la República Islàmica de Mauritània <http://www.mauritania.mr/>  
 Agence Mauritanienne d'Information <http://www.ami.mr/>  
 La Mauritanie Online <http://www.inforim.mr/>

## Contacte entitat executora

Santa Perpètua Solidària

Centre Cívic La Florida - B.P.1  
 Avinguda Set, 20  
 08130 Santa Perpètua de Mogoda  
 Telèfon: (+34) 687 188 408  
 Fax: (+34) 93 574 08 30  
[spsolidaria@pangea.org](mailto:spsolidaria@pangea.org)

